

Kredit dobavljača

(Program kreditiranja dobavljača kod izvoznih poslova)

Svi uvjeti kreditiranja po ovom programu u skladu s pravilima utvrđenim OECD konsenzusom

1. Cilj Programa kreditiranja i namjena kredita

Cilj Programa kreditiranja je omogućiti konkurentnost izvoznicima na međunarodnim tržištima (odobranjem dužih rokova otplate kupcima u inozemstvu), povećanja likvidnosti izvoznika te umanjivanja rizika s kojima se izvoznici susreću pri sudjelovanju u međunarodnoj razmjeni.

Namjena ovog Programa je kreditiranje izvoza roba i usluga.

2. Korisnici kredita

Korisnik kredita je izvoznik robe, radova ili usluga (u daljnjem tekstu: dobavljač) koji s kupcem u inozemstvu zaključuje izvozni ugovor.

Sukladno Zakonu o sprječavanju sukoba interesa (NN 26/11, 12/12, 126/12, 57/15) i svim naknadnim izmjenama i dopunama, na snazi su ograničenja kreditiranja poslovnih subjekata u kojima udjele u vlasništvu imaju dužnosnici i članovi njihovih obitelji. Odredbe ovih ograničenja smatraju se sastavnim dijelom programa kreditiranja HBOR-a. Cjeloviti tekst ograničenja možete preuzeti na sljedećem linku [Ograničenje u kreditiranju državnih dužnosnika](#).

3. Način kreditiranja i podnošenja zahtjeva za kredit

HBOR provodi ovaj Program izravnim kreditiranjem dobavljača.

Zahtjev za odobrenje kredita podnosi dobavljač koji nudi proizvode (robe, radove i usluge) kupcu u inozemstvo i to u pravilu prije zaključenja izvoznog posla.

Dobavljač zaključuje s kupcem u inozemstvu izvozni ugovor o kupnji robe, radova ili usluga na kredit.

Kredit dobavljaču, odobrava se na način da se po ispunjenju propisanih preuvjeta, odobrena sredstva kredita izravno isplaćuju na račun dobavljača u valuti izvoznog ugovora. Kupac u inozemstvu otplaćuje kredit dobavljaču, a dobavljač otplaćuje kredit HBOR-u.

4. Iznos i otplata kredita

Kredit može iznositi najviše 100% vrijednosti izvoznog ugovora za rokove otplate do dvije godine, odnosno najviše 85% iznosa izvoznog ugovora za rokove otplate duže od dvije godine.

Za rokove otplate duže od dvije godine, u izvoznom ugovoru mora biti definirano **avansno plaćanje** koje mora biti uplaćeno u pravilu prije prvog korištenja odobrenih kreditnih sredstava **i/ili međuplaćanje (gotovinsko)** koje u cijelosti mora biti uplaćeno prije zadnjeg korištenja odobrenih sredstava u najmanjem iznosu od **15% vrijednosti izvoznog ugovora**. Ovaj iznos kupac mora uplatiti na račun izvoznika u pravilu prije prvog korištenja odobrenih kreditnih sredstava.

Vrijednost izvoznog ugovora podrazumijeva ukupnu vrijednost izvezene robe, radova i usluga koje kupac mora platiti (ne uključuje lokalne troškove i kamate).

Lokalni troškovi ne mogu se financirati iz kredita dobavljača. Pod lokalnim troškovima se podrazumijevaju izdaci za robe, radove i usluge u kupčevoj zemlji koji su neophodni za izvršenje izvoznog ugovora. Zahtjev za odobrenje kredita podnosi dobavljač (izvoznik) koji nudi proizvode (robe, radove i usluge) kupcu u inozemstvo.

Valuta: Krediti se ugovaraju u valuti izvoznog ugovora.

Otplata:

- a) *Trajna potrošna dobra uključujući i povezane usluge (dobra za koja se predviđa uporaba na duži vremenski period i nisu predviđena za upotrebu u proizvodnom procesu)*
- **početak roka otplate kredita** predstavlja datum kada kupac robe ulazi u njezin fizički posjed u zemlji uvoza;
 - **dozvoljeni rok otplate** je od 180 dana do 2 godine;
 - Kredit se, u pravilu, otplaćuje u mjesečnim, tromjesečnim ili polugodišnjim ratama, ali je sukladno zahtjevu korisnika kredita i planiranim projekcijama poslovanja moguće razmatrati i odobriti i drugačiju dinamiku otplate kredita.
- b) *Dijelovi ili komponente koji se ugrađuju u kapitalna dobra (gotovi proizvodi koji će biti ugrađeni u kapitalna dobra)*
- **početak roka otplate kredita** predstavlja datum kada kupac robe ulazi u njezin fizički posjed u zemlji uvoza;
 - **dozvoljeni rok otplate** u pravilu je do 180 dana ili iznimno do 5 godina u slučaju visoke pojedinačne vrijednosti i dužeg vijeka trajanja proizvoda;
 - Kredit se, u pravilu, otplaćuje u mjesečnim, tromjesečnim ili polugodišnjim ratama, ali je sukladno zahtjevu korisnika kredita i planiranim projekcijama poslovanja moguće razmatrati i odobriti i drugačiju dinamiku otplate kredita.
- c) *Kapitalna dobra niže nabavne vrijednosti (strojevi ili oprema predviđena za korištenje u proizvodnom procesu ili za komercijalnu uporabu)*
- **početak roka otplate kredita:**
 - datum kada kupac robe ulazi u njezin fizički posjed u zemlji uvoza,
 - datum kada su nakon instaliranja i izgradnje izvršeni preliminarni testovi i provjere o spremnosti pogona za korištenje - u slučaju ugovorne odgovornosti izvođača za ispravnost i puštanje u pogon ili na uporabu postrojenja;
 - **dozvoljeni rok otplate** je do 5 godina;
 - Kredit se, u pravilu, otplaćuje u mjesečnim, tromjesečnim ili polugodišnjim ratama, ali je sukladno zahtjevu korisnika kredita i planiranim projekcijama poslovanja moguće razmatrati i odobriti i drugačiju dinamiku otplate kredita.
- d) *Kapitalna dobra (strojevi ili oprema velike nabavne vrijednosti, predviđena za korištenje u proizvodnom procesu ili za komercijalnu uporabu)*
- **početak roka otplate kredita** predstavlja:
 - datum kada kupac robe ulazi u njezin fizički posjed u zemlji uvoza - prodaja kapitalne opreme koja se sastoji od zasebnih jedinica pojedinačno upotrebljivih;
 - datum kada kupac preuzme cjelokupno postrojenje koje je predmet izvoznog ugovora - izgradnja cijelog postrojenja (termoelektrane ili slično), ukoliko ne postoji odgovornost za puštanje istoga u pogon - nije ugovoren "ključ u ruke";
 - datum završetka radova - građevinski radovi, kada izvođač nije odgovoran za puštanje objekta u upotrebu;

- datum kada su nakon instaliranja i izgradnje izvršeni preliminarni testovi i provjere o spremnosti istog za korištenja - u slučaju ugovorne odgovornosti dobavljača ili izvođača za ispravnost i puštanje u pogon ili na uporabu postrojenja (primjenjuje se bez obzira je li postrojenje preuzeto od strane kupca sukladno uvjetima u izvoznom ugovoru i nevezano za daljnje obveze koje je dobavljač ili izvođač preuzeo npr. garancija za efikasno funkcioniranje postrojenja ili osposobljavanje lokalnog osoblja za rad na postrojenju);
- u slučajevima navedenim od i) do iv), kada ugovor uključuje zasebne isporuke pojedinačnih dijelova projekta, početkom roka otplate kredita definira se trenutak isporuke za svaki dio posebno, ili prosjek nekoliko isporuka posebno, ili pak za jedan znatniji dio projekta posebno, a odnosi se na cijeli projekt;
 - dozvoljeni rok otplate je do 15 godina;
 - kredit se, u pravilu, otplaćuje u mjesečnim, tromjesečnim ili polugodišnjim ratama, ali je sukladno zahtjevu korisnika kredita i planiranim projekcijama poslovanja moguće razmatrati i odobriti i drugačiju dinamiku otplate kredita.

5. Kamatna stopa

Kamatna stopa ovisi o bonitetu dobavljača, bonitetu kupca, zemlji izvoza i izvoznom poslu, a može biti fiksna ili varijabilna. Kamata se obračunava mjesečno, tromjesečno, šestomjesečno ili dvanaestomjesečno (ovisno o načinu otplate glavnice).

Kamata za vrijeme korištenja kredita ne pripisuje se glavnici, već se otplaćuje.

1) Fiksna kamatna stopa

Kamatna stopa u trenutku zaključenja ugovora o kreditu ne može biti niža od međunarodno propisane najniže kamatne stope - Komercijalna Referentna Kamatna Stopa (Commercial Interest Reference Rate - CIRR) za valutu izvoznog ugovora. Ukoliko se kamatna stopa utvrđuje prije zaključenja ugovora o kreditu (indikativnom ponudom, pismom namjere ili sličnim dokumentom), ista ne može biti niža od CIRR stope uvećane za 0,2%. Kamatna stopa na ovaj način može se utvrditi na najdulje razdoblje od 120 dana.

2) Varijabilna kamatna stopa

Varijabilna se kamatna stopa u pravilu utvrđuje na bazi primjenjive LIBOR ili EURIBOR stope uvećane za maržu čija visina ovisi o bonitetu dobavljača, kupca, zemlji izvoza i izvoznom poslu.

6. Naknade

Naknada za obradu kreditnog zahtjeva

- do 1% jednokratno na iznos odobrenog kredita¹
- naplaćuje se prije prvog korištenja kredita

Naknada za rezervaciju sredstava

- obračunava se u pravilu kvartalno u visini do 1% godišnje na iznos odobrenih a neiskorištenih sredstava, počevši od datuma ispunjenja dokumentarnih preduvjeta iz Ugovora o kreditu do isteka roka korištenja

¹ Na snazi je privremena mjera sniženja naknade za obradu zahtjeva koja iznosi 0,5% i primjenjuje se na sve zahtjeve za kredit zaprimljene u HBOR-u od 1.1.2017. godine.

7. Korištenje kredita

Rok korištenja odobrenih sredstava ovisi o pojedinostima izvoznog posla odnosno projekta i određuje se Ugovorom o kreditu sukladno rokovima i uvjetima izvoznog ugovora. Sredstva kredita isplaćuju se izravno na devizni račun izvoznika.

8. Instrumenti osiguranja

Za osiguranje urednog izvršenja obveza po kreditima temeljem ovog kreditnog programa HBOR će u pravilu tražiti:

- policu osiguranja izravnih isporuka roba i usluga od političkih i komercijalnih rizika Republike Hrvatske izdanu u korist dobavljača i asigniranu na HBOR i
- prijenos potraživanja po izvoznom ugovoru koji je predmet kreditiranja u korist HBOR-a, a u tu svrhu će dobavljač otvoriti kod HBOR-a devizni račun na koji će kupac u inozemstvu uplaćivati dugovane iznose po izvoznom ugovoru.

HBOR može zatražiti od dobavljača i druga prihvatljiva sredstva osiguranja.

9. Ostale odredbe

Na sve ono što u ovom Programu kreditiranja nije određeno primjenjuje se Odluka o općim uvjetima kreditnog poslovanja HBOR-a, Opći uvjeti osiguranja plasmana HBOR-a, Odluka o kamatnim stopama HBOR-a i Pravilnik o načinu i rokovima obračuna kamata, Odluka o naknadama za usluge koje obavlja HBOR i Pravilnik o načinu obračuna naknada, te odredbe ostalih akata HBOR-a i odluke nadležnih tijela HBOR-a.

10. Potrebna dokumentacija

Podnositelj zahtjeva uz standardizirani obrazac zahtjeva za kredit HBOR-u dostavlja:

Statusna i financijska dokumentacija, SPNFT² upitnici

- Izvod iz sudskog registra, s uključenim zadnjim izmjenama
- Osnivački akti društva (Društveni ugovor za d.o.o., Statut za d.d.), zadnji pročišćeni tekst
- Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u
- Podaci o solventnosti (BON 2/SOL 2) ne stariji od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, Podaci o bonitetu (BON 1)
- Godišnji financijski izvještaji za protekle dvije poslovne godine sastavljeni sukladno Zakonu o računovodstvu: Bilanca - obrazac POD-BIL, Račun dobiti i gubitka - obrazac POD-RDG, Dodatni podaci - obrazac POD-DOP te prema potrebi i Izvještaj o novčanom tijeku - obrazac POD-NTD i POD-NTI, Bilješke uz financijska izvješća
 - Za društva obveznike konsolidacije godišnjih financijskih izvještaja: Konsolidirani izvještaji
 - Za društva obveznike revizije godišnjih financijskih izvještaja: Revidirani izvještaji i kompletno revizorsko mišljenje
- (Obrasci) Upitnik za pravne osobe, Podaci o stvarnim vlasnicima stranke-podnositelja zahtjeva za kredit, Tabela 1 i 2 - Prilog Podacima o stvarnim vlasnicima stranke-podnositelja zahtjeva za kredit, Upitnik za politički izložene osobe

² Sukladno Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN br. 87/08 i 25/12) i svim naknadnim izmjenama i dopunama.

Ostala dokumentacija i obrasci HBOR-a

- Potvrda Porezne uprave o stanju obveza prema državi, ne starija od 30 dana od podnošenja zahtjeva
- Karton deponiranih potpisa o raspolaganju sredstvima žiro-računa
- (Obrazac) Izjava o povezanim osobama
- (Obrazac) Tablice: Podaci o ulaganju, Prihodi, Kupci, Dobavljači, Zalihe, Krediti, Ostale obveze te za kredite uz valutnu klauzulu iznad 1,5 milijuna kuna - VIKR obrazac za utvrđivanje usklađenosti devizne pozicije klijenta

Standardizirani obrazac zahtjeva za kredit i drugi obrasci HBOR-a objavljeni su na mrežnim stranicama HBOR-a ili su dostupni u HBOR-u na zahtjev.

HBOR zadržava pravo zatražiti i drugu dokumentaciju potrebnu za obradu kreditnog zahtjeva.

11. Shema

